

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoP/3/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716202446
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8716202446.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove vo veci starostlivosti sudu o mal. B. R., nar. XX.XX.XXXX a Y. R., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, deti rodičov V.. H. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XB, H., toho času bytom D. XXX, R. a V.. I. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XB, H., v konaní začatom na návrh otca o nariadenie predbežného opatrenia o určenie materskej školy pre maloleté deti, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 15P 79/2016 - 34 zo dňa 04.04.2016 a proti uzneseniu č. k. 15P 79/2016 - 49 zo dňa 15.04.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie č. k. 15P 79/2016 - 34 zo dňa 04.04.2016.

P o t v r d z u j e uznesenie č. k. 15P 79/2016 - 49 zo dňa 15.04.2016.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len súd prvého stupňa) uznesením č. k. 15P 79/2016 - 34 zo dňa 04.04.2016 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad za opatrovníka pre mal. deti B. a Y. R. na zastupovanie maloletých detí v konaní začatom na návrh otca o určenie materskej školy pre maloleté deti a nariadenie predbežného opatrenia (§ 31 ods. 1 - 4 Zákona o rodine).

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie otec maloletých detí. Nesúhlasil s ustanovením opatrovníka z dôvodu, že maloleté deti majú od 23.07.2014 nepretržite trvalý pobyt v H. X - G. I. na ul. F. XXXX/XB, preto bydlisko/obvyklý pobyt na tejto adrese stále trvá, tzn. bol aj ku dňu stanovenia opatrovníka. Súd má toto bydlisko maloletých preukázané, pretože sám v uznesení sp. zn. 14P 78/2016 zo dňa 15.04.2016 toto konštatuje na str. 5 a 6, pričom súd dospel k tomu záveru na základe objektívnej lustrácie v Registri obyvateľov. Poukázal na ust. § 90 ods. 4 bod a) zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, v zmysle ktorého miestna príslušnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa spravuje sídlom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého obvode má dieťa obvyklý pobyt. Ďalším dôkazom o obvyklom pobyte detí je konštatovanie súdu, že obidve deti majú v Bratislave detského lekára (I.. D.). Keďže pojem obvyklý pobyt je relatívne abstraktný a sú problémy s jeho výkladom, otec predložil ďalší dôkaz o tom, že deti majú obvyklý pobyt v Bratislave, a to evidenčný lístok s termínmi rehabilitácií na DFNSP Kramáre, kde pravidelne navštevujú rehabilitačné cvičenia. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a ustanoviť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava 1 za opatrovníka pre mal. deti R..

Úrad práce, sociálnych a vecí a rodiny Poprad vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že dňa 10.08.2014 matka mal. detí opustila spoločnú domácnosť v Bratislave a od uvedeného obdobia sa zdržiava na adrese R., D. XXX. Do rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoP 4/2015 zo dňa 19.03.2015 sa deti nachádzali v bydlisku rodičov matky, ktoré patrí do služobného obvodu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad. Na Okresnom súde Poprad sa vedie na návrh matky konanie o úpravu práv a povinností k mal. deťom pod sp. zn. 15P 227/2014, v ktorom súd ustanovil uznesením zo dňa 25.09.2014 za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad. V tejto veci naďalej prebieha dokazovanie, pričom odvolací súd predbežne rozhodol a zveril mal. deti do striedavej

osobnej starostlivosti oboch rodičov v čase, kedy sa otec mal. detí zdržiaval v prenajatom byte v obci D. W., ktorá patrí do služobného obvodu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Po vydaní uznesenia o predbežnom zverení mal. detí do striedavej výchovy rodičov sa otec detí zdržiava v mieste trvalého bydliska, teda v Bratislave a z uvedeného bydliska sa realizuje model striedavej výchovy. Okrem toho, dňa 17.09.2014 podal otec na Okresný súd v Bratislave návrh na vydanie predbežného opatrenia (sp. zn. 1P 124/2014), kde súd preniesol príslušnosť na Okresný súd Poprad, ktorý vo veci rozhodol. Z uvedených skutočností vyplýva, že doposiaľ vo všetkých konaniach rozhodoval Okresný súd Poprad, ktorý za kolízneho opatrovníka ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad. Zároveň doplnil, že mal. deti v čase, keď sú u matky, navštevujú v prípade potreby ambulanciu I.. G. v C.. Rozhodnutie ponechal na úvahu súdu.

Matka mal. detí sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrila.

Uznesením č. k. 15P 79/2016 - 49 zo dňa 15.04.2016 súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým udelil súhlas namiesto matky maloletých detí na zápis mal. B. R. a mal. Y. R. do materskej škôlky „S. X. Y.“, Y. XX, XXXXX H., pričom túto materskú škôlku budú maloleté deti navštevovať v čase starostlivosti otca, t.j. v každom párnom týždni v kalendárnom roku. Zároveň súd udelil súhlas namiesto otca maloletých detí na zápis mal. B. R. a mal. Y. R. do I. škôlky, R. XXX, XXXXX R., pričom túto materskú škôlku budú maloleté deti navštevovať v čase starostlivosti matky, t.j. v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku. Vyslovil, že predbežné opatrenie trvá do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci o úprave rodičovských práv a povinností vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 15P/227/2014.

V odôvodnení poukázal na to, že otec mal. detí podal návrh na určenie materskej škôlky pre maloleté deti a zároveň návrh na nariadenie predbežného opatrenia o určenie materskej škôlky pre maloleté deti z dôvodu, že na Okresnom súde Poprad prebieha konanie pod sp. zn. 15P/227/2014 ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom B. R. a Y. R.. Vo veci sp. zn. 14P/334/2014 vedenej na Okresnom súde Poprad bola dočasne upravená starostlivosť o maloleté deti vydaním predbežného opatrenia, v ktorom bola určená striedavá starostlivosť zo strany oboch rodičov. Otec uviedol, že od konca mesiaca september 2015 s maloletými deťmi v rámci striedavej starostlivosti býva na adrese T. M. 3, H., kde je spoločný byt rodičov detí a to hlavne v dôsledku maximálneho sledovania záujmu detí. Otec v návrhu poukázal na vypracovaný znalecký posudok v konaní sp. zn. 15P/227/2014, v ktorom znalkyňa okrem iného konštatuje, že je potrebné a vhodné pre priaznivý vývoj detí tieto umiestniť do predškolského zariadenia, to znamená materskej škôlky. Rovnako poukázal na možnosti, ktoré majú mal. deti v Bratislave, najmä s poukazom na možnosť navštevovať materskú škôlku s celodennou komunikáciou v jazyku nemeckom a na ostatné možnosti, ktoré ponúka tento región. Kolízny opatrovník taktiež poukázal na závery znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný pre konanie sp. zn. 15P/277/2014 o úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom, pričom aj podľa názoru znalkyne mal. B. dostáva málo nových podnetov, informácií, chýba širší sociálny kontakt so sociálnym okolím, opakovaný a častejší kontakt s rovesníkmi, a preto je vhodné dieťa umiestniť do materskej škôlky. Ďalej kolízny opatrovník poukázal na usmernenie Ministerstva školstva SR zo dňa 16.04.2013 pod č. 2013-6855/17619:1- 921, stanovisko k novele zákona č. 36/2005 Z.z. v súvislosti so zavedením inštitútu striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V tomto stanovisku, ktoré je adresované odborom školstva, sa okrem iného uvádza: Ak súd pri rozhodovaní o striedavej starostlivosti právoplatným rozhodnutím alebo schválenou rodičovskou dohodou určí, že dieťa bude striedavo navštevovať dve školy, je treba takéto rozhodnutie súdu rešpektovať. Pri rešpektovaní takéhoto právoplatného rozhodnutia súdu a s poukazaním na platné právne predpisy v oblasti školstva to znamená v praxi zabezpečenie takých opatrení, aby bolo možné právoplatné rozhodnutie súdu vykonať. Na základe toho odporučil, aby súd predbežne udelil súhlas namiesto druhého rodiča ohľadom zápisu maloletých detí do materskej škôlky a to v čase, kedy budú deti v starostlivosti matky navštevovať materskú škôlku v R. a v čase, kedy budú deti v starostlivosti otca, navštevovať „S. X. Y.“ v Bratislave, do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom. Matka s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia o určenie materskej škôlky pre maloleté deti nesúhlasila. Uviedla, že otec opakovane sponchybuje jednak jej duševnú spôsobilosť a rovnako tiež schopnosť postarať sa o obe mal. deti. Osočovanie a znevažovanie matky sa navonok prejavuje už aj v správaní detí, ktoré v čase, keď sa vrátia z realizácie striedavej starostlivosti u otca, bez akéhokoľvek podnetu alebo bez toho, aby ich správanie bolo reakciou na správanie matky, sa vyjadrujú, že matka je „škaredá mama“, domček v R. je škaredý. Matka zároveň poukázala, že zo záverov znaleckého posudku v konaní sp. zn. 15P/227/2014 vyplýva, že znalkyňa nezistila žiadnu duševnú poruchu matky a ani tú skutočnosť, že by sa matka nevedela o deti postarať. Rola matky je vo

vzťahu k oboj mal. deťom, hlavne s poukazom na ich vek v tomto štádiu ich vývoja, dôležitejšia. Ďalej matka poukázala na to, že aj v regióne Tatier má vytvorené vynikajúce a nadštandardné podmienky pre život a výchovu detí. Je tu vybudovaná kvalitná infraštruktúra a okrem toho sú tu vynikajúce klimatické podmienky.

Následne súd citoval ust. § 102 ods. 1, § 75 ods. 6, 9, § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. a uviedol, že s poukazom na doteraz vykonané dokazovanie, nielen vo veci nariadenia tohto predbežného opatrenia, ale hlavne v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností pod sp. zn. 15P/227/2014, sa stotožnil s názorom znalkyne ohľadom potreby návštevy materskej škôlky, hlavne u mal. B., ale vzhľadom k veku už aj u mal. Y.. Je nesporné, že pre deti je veľmi vhodné, aby boli v kolektíve svojich rovesníkov, aby rozvíjali svoje schopnosti, aby mali širší sociálny kontakt. Vzhľadom k tomu, že sa momentálne realizuje na základe právoplatného predbežného opatrenia súdu striedavá starostlivosť, súd musel rozhodnúť o návšteve dvoch materských škôlok, keďže iným spôsobom nie je danú situáciu možné riešiť. Je potrebné, aby boli zachované rovnaké štandardy u oboch rodičov vo vzťahu k výchove a starostlivosti o mal. deti nakoľko toto umožňuje aj stanovisko Ministerstva školstva SR. Nie je preto problém so zápisom maloletých detí v oboch škôlkach. Na záver súd uviedol, že predbežné opatrenie trvá len do doby právoplatného rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom a má teda len dočasný charakter.

V zákonom stanovenej lehote podal aj proti tomuto uzneseniu odvolanie otec maloletých detí. Poukázal na to, že znalkyňa odporúčala odstrániť stagnáciu u mal. B. ihneď, preto na základe toho otec považuje v záujme detí za potrebné, aby sa vykonalo: 1. Umiestnenie detí do vhodnej škôlky - ideálne so zameraním na nemecký jazyk a 2. Zmena prostredia, kde deti žijú - ideálne a aktuálne najvhodnejšia je Bratislava. V tejto súvislosti sa skontaktoval s riaditeľkou Materskej škôlky „S. X. Y.“, kde mu potvrdili, že majú k 28.04.2016 voľné dve miesta a nástup oboch detí je možný ihneď. Skontaktoval sa tiež s riaditeľkou Materskej škôlky R., kde mu bolo oznámené, že v tomto školskom roku už nemôžu prijať žiadne dieťa z dôvodu naplnenej kapacity. Preto považuje uznesenie o nariadení predbežného opatrenia za nevykonateľné a nie v záujme detí. Súd tiež nerespektoval závery znaleckého posudku, podľa ktorého je vhodné psychosociálne prostredie v Bratislave z nasledujúcich dôvodov... kvalitnejšia materská škola s rôznym zameraním, napr. jazyková materská škola. Rozhodnutie, že jeho deti by mali navštevovať škôlku so zameraním na nemecký jazyk len z 50 % považuje za rozhodnutie nie v najlepšom záujme detí. Ďalej uviedol, že dve materské škôlky sú v rozpore so stabilným prostredím pre deti. Rovnako aj stanovisko kolízneho opatrovníka považuje za chybné z dôvodu, že usmernenie ministerstva školstva je určené na ex - post pre riešenie situácie v základných školách v prípade rozhodnutí, že súdy už rozhodli. Určite však nie je správne toto usmernenie brať ako argument a podklad na to, aby maloletým deťom kvôli a na základe tohto usmernenia súd určoval návštevu dvoch materských škôlok. Tiež toto je usmernenie pre základné školy a je chybné ho aplikovať aj pre materské škôlky. Tiež namietal, že kolízna opatrovníčka odignorovala zo znaleckého posudku odporúčania znalkyne ohľadom bytových podmienok ako kvalita bytu, priestorová primeranosť, hygiena bývania, kultúra bývania, podmienky bývania, odporúčania ohľadom kvalitnejšej materskej škôlky s rôznym zameraním, napr. jazyková materská škôlka, odporúčania znalkyne ohľadom bohatšej ponuky a možnosti rozširovania si vedomostí, zručností u mal. detí vo voľno časových aktivitách, možnosť jazykového vzdelávania, športových aktivít, či umeleckých škôl. Otec tiež namietal rozporuplnosť rozhodnutí Okresného súdu Poprad, keď v rozhodnutí pod sp. zn. 14P 334/2014 uviedol, že striedavá osobná starostlivosť je pre maloleté deti nereálna a mala by mať negatívny dopad na deti, ktoré by museli absolvovať každý týždeň cestu do Bratislavy a späť a v napadnutom rozhodnutí súd určil, že deti majú navštevovať dve rôzne škôlky vzdialené cca 350 km. Otec potvrdil, že od 01.04.2015 sú deti v striedavej starostlivosti, tzn. už viac ako rok sa o deti 50 % času stará a za tento čas najazdil cca 40 000 km a deti precestovali menej ako polovicu týchto kilometrov. Každý deň očakáva rozhodnutie vo veci sp. zn. 15P 227/2014 a aj všetkých nadväzných konaniach, pretože považuje za nutné stabilizovať život detí ako aj jeho život. Ďalej podotkol, že mal. deti majú trvalý pobyt v Bratislave, kde majú aj detskú lekárku a chodia tu na rehabilitačné cvičenia. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že súd udeľuje súhlas namiesto matky detí na zápis mal. B. R. a mal. Y. R. v materskej škole „S. X. Y.“, Y. XX, XXX XX H.. Akýkoľvek zápis mal. detí na inú materskú školu je možný len so súhlasom súdu.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že vydaným uznesením, ktorým súd predbežne udelil súhlas matke i otcovi na zapísanie mal. B. a mal. Y. do materskej školy v R. i v Bratislave by sa mohla odstrániť stagnácia mal. B. spomenutá vo vyjadrení znalkyne, lebo začlenenie dieťaťa do kolektívu, denný režim v činnostiach a kontakt s rovesníkmi by výrazne v pozitívnom smere ovplyvnil rozvoj mentálnej stránky

dieťaťa, čím by došlo k progresu po všetkých jeho stránkach. Je dôležité upriamiť pozornosť na tú skutočnosť, že súd udelil súhlas namiesto rodičov len k zápisu detí do škôlky, čo samo o sebe neurčuje povinnosť uvedené škôlky navštevovať. Je však v najlepšom záujme mal. detí, ak by v čase pobytu u otca mohli navštevovať určenú materskú škôlku S. X. Y. vzhľadom na to, že je to škôlka, ktorá zodpovedá kritériám výberu otca a súd mu v tomto vyhovel napriek nesúhlasu matky. Navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Matka mal. detí sa k odvolaniu otca písomne nevyjadрила.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O. s. p., vzhľadom na včas podané odvolania (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenia ako aj konanie, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a zistil, že odvolania otca mal. detí nie sú dôvodné.

Vo vzťahu k odvolaniu otca mal. detí proti uzneseniu č. k. 15P 79/2016 - 34 zo dňa 04.04.2016 o ustanovení kolízneho opatrovníka odvolací súd poukazuje na ust. § 31 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 20 ods. 1, 2 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka dieťaťa podľa osobitného predpisu, poskytuje dieťaťu, jeho rodičom alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, sociálne poradenstvo a pomoc na odstránenie alebo zmiernenie dôsledkov rozporu záujmov medzi rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a dieťaťom alebo medzi deťmi navzájom, najmä využitím vhodných opatrení podľa tohto zákona.

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa zisťuje rodinné pomery, bytové pomery a sociálne pomery dieťaťa na účely výkonu funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri zisťovaní pomerov podľa prvej vety na účely výkonu funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa vo veciach úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu podľa osobitného predpisu zisťuje informácie o spôsobilosti obidvoch rodičov osobne vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, názory obidvoch rodičov na zaistenie potrieb dieťaťa v prípade osobnej starostlivosti o dieťa obidvomi rodičmi, a to aj vtedy, keď len jeden rodič prejaví záujem o osobnú starostlivosť o dieťa obidvomi rodičmi, a posudzuje možnosti osobnej starostlivosti o dieťa obidvomi rodičmi s prihliadnutím na záujmy dieťaťa, na zaistenie potrieb dieťaťa a na názor dieťaťa.

Podľa ust. § 90 ods. 4 bod a) zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, miestna príslušnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa spravuje sídlom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého obvode má dieťa obvyklý pobyt.

Z obsahu spisu vyplýva, že vo veci mal. detí R. sa na Okresnom súde Poprad vedie pod sp. zn. 15P 227/2014 konanie o úpravu práv a povinností voči maloletým deťom. V tomto konaní prebieha dokazovanie smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej a práve v tomto konaní bol tiež ustanovený kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, ktorý je oboznámený so skutkovými okolnosťami prípadu.

Lustráciou v registri obyvateľov bolo zistené, že maloleté deti B. a Y. R. majú skutočne nahlásený trvalý pobyt od 23.07.2014 na adresa F. XXXX/XB H. - G. I., tak ako to tvrdil otec vo svojom odvolaní. Pre určenie obvyklého pobytu detí však evidovaný pobyt v registri obyvateľov má len podporný charakter, pričom podstatné je, kde deti v skutočnosti žijú. Tak ako to vyplýva z odvolania otca ako aj zo spisového materiálu, u maloletých detí sa od apríla 2015 realizuje striedavá osobná starostlivosť, pričom deti sú každý páry týždeň v kalendárnom roku v starostlivosti otca a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v starostlivosti matky. Z uvedeného vyplýva, že mal. deti trávajú rovnaký čas s otcom ako aj s matkou.

Podstatným pre rozhodnutie odvolacieho súdu je však tá okolnosť, že kolízny opatrovník, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, už vo veci vykonával šetrenia, je oboznámený s predmetom konania, zo znaleckým posudkom a pozná rodinnú situáciu. V prípade ustanovenia nového kolízneho opatrovníka by mohlo dôjsť k neodôvodneným prietahom v konaní, čo zaiste nie je na prospech detí ani rodičov. Vzhľadom k tomu, že úlohou kolízneho opatrovníka je, okrem iného, ochrana maloletých detí, ktorú je možné vykonávať až po náležitom oboznámení sa s pomermi, podľa názoru odvolacieho súdu je napadnuté uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad správne. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne (§ 219 O.s.p.).

Vo vzťahu k odvolaniu otca proti uzneseniu č. k 15P 79/2016 - 49 zo dňa 15.04.2016, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie a udelil súhlas namiesto rodičov na zápis detí do škôlky v Bratislave a v R. odvolací súd uvádza, že v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine súdu patrí oprávnenie (a aj povinnosť) rozhodnúť v prípade, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, medzi ktoré zaiste patrí aj návšteva predškolského zariadenia (materskej školy).

V danom prípade sa otec mal. detí spolu s návrhom vo veci samej domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd udelil súhlas namiesto matky detí na zápis mal. B. R. a mal. Y. R. do materskej školy „S. X. Y.“ H.. Svoj návrh odôvodnil tým, že počas starostlivosti o deti sa snažil deťom simulovať prostredie škôlky, tzn. pravidelný denný režim, návšteva ihrísk kde spoznávajú iné deti, pohybové aktivity...Vzhľadom na vyjadrenie znalkyne o stagnácii, najmä u syna B., sa rozhodol umiestniť mal. deti do škôlky, pričom súhlas na zápis do vybranej škôlky zo strany matky mu nebol daný.

Súd napadnutým predbežným opatrením udelil súhlas namiesto matky maloletých detí na zápis mal. B. R. a mal. Y. R. do materskej škôlky „S. X. Y.“, H., ktorú budú maloleté deti navštevovať v čase starostlivosti otca, t.j. v každom párnom týždni v kalendárnom roku. Zároveň súd udelil súhlas namiesto otca maloletých detí na zápis mal. B. R. a mal. Y. R. do Materskej škôlky R., ktorú budú maloleté deti navštevovať v čase starostlivosti matky, t.j. v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Inštitút predbežného opatrenia v zmysle citovaných zákonných ustanovení má predbežnú povahu a je možné ho nariadiť vtedy, ak nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie o veci. Predbežné opatrenie stráca svoje opodstatnenie vtedy, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Jeho účelom je teda dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia. Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia je aspoň osvedčené právo a aspoň osvedčené ohrozenie tohto práva.

V danom prípade otec osvedčil potrebu dočasnej úpravy tým, že matka mal. detí odmietla udeliť súhlas, aby mal. deti navštevovali materskú škôlku v Bratislave, čím podľa vyjadrenia otca (ale aj ustanovenej znalkyne) dochádza k stagnácii hlavne u mal. B., pričom pre priaznivý vývin detí sú potrebné tiež sociálne väzby vytvárajúce sa mimo domácnosti a teda návšteva materskej škôlky je v záujme detí.

Z obsahu odvolania otca vyplýva, že namieta udelenie súhlasu namiesto otca maloletých detí na zápis mal. B. a mal. Y. do materskej škôlky R., ktorú majú deti navštevovať v čase starostlivosti matky, t.j. v každom nepárnom týždni v kalendárnom roku. Otec namieta predovšetkým tú skutočnosť, že mal. deti budú navštevovať škôlku s celodennou komunikáciou v jazyku nemeckom iba z polovice, čo nie je v ich najlepšom záujme.

Je potrebné akceptovať to, že na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoP 4/2015 zo dňa 19.03.2015, ktorým súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa boli mal. deti R. zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov s tým, že otec je oprávnený mať mal. deti v osobnej starostlivosti každý párny týždeň v kalendárnom roku a to od soboty nepárneho týždňa od 18.00 hod. nepretržite do nasledujúcej soboty do 18.00 hod. a matka je oprávnená mať mal. deti v osobnej starostlivosti každý nepárny týždeň v kalendárnom roku a to od soboty párneho týždňa od 18.00 hod. nepretržite do nasledujúcej soboty do 18.00 hod.. Otec mal. detí je povinný prevziať mal. deti v sobotu o 18.00 hod. v každom nepárnom týždni v mieste bydliska matky a odovzdať mal. deti matke mal. detí v sobotu o 18.00 hod. v každom párnom týždni v mieste bydliska matky, pričom obidvaja rodičia sú povinní mal. deti na vystriedanie osobnej starostlivosti riadne a včas pripraviť. Podľa vyjadrenia otca sa takáto striedavá osobná starostlivosť realizuje.

Samotný otec vyzdvihuje výhody a prednosti návštevy materskej škôlky v porovnaní s tým, ak by mali deti ostať celý deň v domácom prostredí. Nevyhovuje mu však, že mal. deti budú v čase starostlivosti matky navštevovať materskú škôlku v R.. Z uvedeného potom vyplýva, že otec sa týmto nepriamym spôsobom snaží zvrátiť predbežné rozhodnutie odvolacieho súdu o striedavej osobnej starostlivosti bez toho, aby bolo rozhodnuté o úprave práv a povinností v konaní, ktoré sa vedie pod sp. zn. 15P 227/2014. Vyplýva to najmä z jeho tvrdenia, že považuje v záujme detí za potrebné, aby sa bezodkladne vykonala zmena prostredia, kde žijú - ideálna a najvhodnejšia je Bratislava.

Otec opomína, že v konaní sp. zn. 15P 79/2016 sa rieši otázka, či a ktorú škôlku budú maloleté deti navštevovať. Predmetom konania nie je rozhodnutie o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti jedného či druhého rodiča, tak ako sa to otec snaží prezentovať a nepriamo navodiť situáciu, aby mal. deti navštevovali iba ním vybratú materskú škôlku, pričom matka detí by týmto spôsobom bola vylúčená zo starostlivosti o deti.

Pokiaľ ide o usmernenie Ministerstva školstva Slovenskej republiky odvolací súd uvádza, že otec maloletých detí si nesprávnym spôsobom vyhodnotil odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tejto časti. Súd iba uviedol, že takéto riešenie (t.j. návšteva dvoch školských zariadení pri striedavej osobnej starostlivosti, či už na základe právoplatného rozhodnutia súdu alebo dohody rodičov) je možné. V žiadnom prípade sa nejedná o rozhodnutie na základe tohto usmernenia, ktoré je len potvrdením, že zápis na dve základné školy je možný. Podľa odvolacieho súdu zápis do dvoch materských škôlok je o to viac možný, že existuje celá sieť, či už štátnych alebo súkromných škôlok alebo detských centier, kde je možné prispôbiť dochádzku individuálnym potrebám detí a kde režim nie je tak prísne nastavený ako v základných školách, kde prebieha povinná školská dochádzka.

Vo vzťahu k rozporuplnosti rozhodnutí prvostupňového súdu odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa je povinný rešpektovať právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v uznesení sp. zn. 11CoP 4/2015. Pokiaľ bolo v tomto konaní rozhodnuté o striedavej osobnej starostlivosti (odvolací súd poznamenáva, že išlo o návrh otca na takéto rozhodnutie) súd prvého stupňa musel rešpektovať tento stav. Preto správne rozhodol, keď udelil súhlas na zápis namiesto matky, aby mohli deti navštevovať materskú škôlku v Bratislave a rovnako správne rozhodol, ak udelil súhlas na zápis namiesto otca, aby mohli navštevovať materskú škôlku v R.. Iné rozhodnutie by bolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a bolo by nevyvážené, keď aj podľa názoru odvolacieho súdu je v prospech maloletých detí ak budú navštevovať škôlku počas celého školského roka, nielen počas pobytu u otca.

Pokiaľ ide o námietku otca ohľadne nemožnosti nástupu maloletých detí do škôlky v R. v tomto školskom roku pre nedostatok miesta, odvolací súd uvádza, že školský rok 2015/2016 sa končí a podľa e-mailového vyjadrenia riaditeľky materskej škôlky v R. prebiehal zápis od 30.04.2016 do 31.05.2016 na ďalší školský rok.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne v zmysle ust. § 219 O.s.p..

Odvolací súd na záver považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že maloleté deti po odlúčení od matky či otca obzvlášť citlivo vnímajú to, čo sa okolo nich deje, a rovnako vnímajú aj nepriateľskú atmosféru, ktorá panuje medzi rodičmi. Obaja rodičia by si mali preto uvedomiť svoju zodpovednosť

za zdravý fyzický i psychický rozvoj detí, najmä v tejto pre nich náročnej životnej etape, kedy nemôžu byť súčasne s oboma rodičmi. Odvolací súd vyjadruje presvedčenie, že pokiaľ rodičia maloletých detí nezačnú spolu vecným spôsobom komunikovať ohľadom ďalšej starostlivosti o maloleté deti a pokiaľ sa nebudú snažiť si svoje vzájomné pomery upraviť dohodou, pre priaznivý vývin ich detí práve táto okolnosť bude mať škodlivý vplyv. Ak vzhľadom na predchádzajúce konflikty rodičov nie je možný priateľský dialóg, mali by sa pokúsiť aspoň o neutrálnu a vecnú komunikáciu bez vzájomného obviňovania, osočovania či invektív. V zásade nezáleží na tom, či maloleté deti sú vychovávané v luxuse či skromnejších podmienkach, či v Bratislave alebo v R., pre deti je oveľa podstatnejšie to, že cítia lásku, porozumenie a úctu nielen k nim, ale tiež vo vzťahu medzi svojimi najbližšími, teda medzi svojimi rodičmi. Ak vzťahy medzi nimi budú naštrbené, ani najlepšie vybavená škôlka (materiálne, jazykovo, odborne) neprinesie úžitok a blaho pre dieťa.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.